

W niedalekiej przyszłości. Kolekcja Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie

Kolekcja Muzeum Sztuki Nowoczesnej skupiona jest na estetyce i etyce zmian społecznych, zwłaszcza tych, które mają miejsce po 1989 roku. Nastawiona jest na uchwycenie dynamicznego „teraz”, a nawet jeśli szuka jego niedawnych korzeni skupia się na reinterpretacji historii sztuki. W najnowszych tendencjach podkreśla przede wszystkim wątki emancypacyjne, rozmaite sposoby na wyzwalamie się z tradycyjnych hierarchii i wysiłek tworzenia nowych form społecznego i artystycznego funkcjonowania. Kolekcji nie porządkuje chronologia ani geografia, raczej przejawiająca się w różnych miejscach globu i na różnych polach energia zmiany, która jest w stanie uchwycić dynamicznie kształtująca się współczesność.

W pierwszej części wystawy zebrane zostały prace, który w różny sposób odnoszą się do źródłowej dla idei zmian koncepcji modernizacji. W tej części wystawy zestawione zostały między innymi prace Moniki Sosnowskiej – zdeformowany stragan ze Stadionu Dziesięciolecia, asfaltowa kula ukraińskiej artystki Żanny Kadyrowej oraz cykl fotograficzny Eustachego Kossakowskiego zatytułowany „Pejzaż industrialny”, pokazujące różne fazy socjalistycznej modernizacji, jej koślawe realizacje i chybione skutki. W tej sekcji znajdziemy też archiwalia i prace odnoszące się do utopijnych koncepcji architektów Zofii i Oskara Hansenów, mające charakter historycznego odniesienia do współczesnej lektury pojęcia modernizacja.

W głównej części wystawy zastawione zostały rozmaite dyskursy emancypacyjne. Silny jest wątek genderowy, reprezentowany przede wszystkim przez nowa pracę amerykańskiej artystki Sharon Heyes. To reżyserowany dokument na temat poglądów o współczesnym życiu seksualnym młodych amerykańskich kobiet. Silny polityczny wątek kobiecej emancypacji podkreśla praca chorwackiej artystki Sanji Iveković „Niewidzialne kobiety Solidarności”, zwracająca uwagę na zniknięcie założycielek polskiej opozycji z życia politycznego po 1989 r. Akcent queer i formy transgresji poprzez inne formy kulturowej seksualności zostały zaznaczone w zestawieniu prac pionierów tej estetyki Mirona Białoszewskiego i Jacka Smitha. Szeroko rozumiane wątki neokolonialne zostały zaznaczone poprzez obraz pochodzącej z Ghany malarki Lynette Yiadom - Boakye. Zestawienie go z wideo Łukasza Gutta i Anny Niesterowicz „Minstrel Show” wprowadza te kwestie na rodzime pole problemów z ksenofobią i rasizmem. Kilka prac podkreśla rozluźnienie różnych tradycyjnych systemów społecznych i kulturowych. Taki charakter ma refleksja nad systemem studiów akademickich prowadzona przez Pawła Althamera i Artura Żmijewskiego, a także zajmujący centralną pozycję na wystawie obraz szwajcarskiej malarki Miriam Cahn „Mała rodzina”, pokazujący napięcia i lęki, jakie może produkować tradycyjny podział ról w rodzinie.

Mocno zaznaczony jest też lokalny wątek emancypacyjny, który wiąże się z nowymi formami buntu pojawiającymi się w sztuce polskiej w latach 80. Stąd na wystawie praca grupy Łódź Kaliska „Człowiek Buhaj”, która powstała w 1989 roku i jest mapą rebelii, odwołującą się do tradycyjnej ikony rewolucji, obrazu „Wolność wiodąca lud na barykady” Eugenia Delacroix, ale i do zwyczajowych w momencie przełomu obyczajowych przekroczeń. Figuralne rzeźby Mirosława Bałki „Chłopiec i orzeł” oraz „Czarny papież i Czarna owca” obraz Włodzimierza Pawlaka „Skąd przychodzimy...” i Marka Sobczyka „Bruno Schultz odcinający penisa i zakopujący go w jamce” tworzą sieć odwołań i katalog nowych tematów, które dążą do zbudowania nowej perspektywy wobec uwikłanej w historię narodowej wspólnoty.

„W niedalekiej przyszłości” to świadoma ograniczeń projektu modernizacyjnego deklaracja zainteresowania transformacyjnymi wątkami we współczesnej kulturze, które z jednej strony opisują zmianę społeczną, a z drugiej wywołują powstawanie nowych form wyrazu artystycznego.